
FRANCESC ALBÓ DE RODAS - PRIMER EN EMPRAR UNA 'CATENA A POPA'

Autor:

Data de publicació: 23-10-2014

El Cavaller Pigafetta entre els mètodes proposats per trobar la longitud diàriament, parla del sistema emprat per Francesc Albo de Rosas per calcular la velocitat del vaixell, que ell anomena "colla catena a popa" és curiós, ja que narra al seu llibre la "Descripció del viatge" que mitjançant la catena sabien que, navegant pel Pacífic, avançaven de 60 a 70 llegües per dia.

Primícia mundial: EL CATALÀ FRANCESC ALBÓ DE ROSAS FOU EL PRIMER EN CALCULAR "COLLA CATENA A POPA" LA VELOCITAT DEL VAIXELL EN EL VIATGE DE VOLTA AL MÓN. Era una corredora primitiva però efectiva, emprant l'angle de l'escandall respecte la vertical, que és proporcional a la velocitat del barco. En JAL ho va dir al s.XIX però no sabia que l'ALBÓ era català de ROSAS ergo => Primícia mundial..

El Cavaller Pigafetta entre els mètodes proposats per trobar la longitud diàriament, parla del sistema emprat per Francesc Albo de Rosas per calcular la velocitat del vaixell, que ell anomena "colla catena a popa" és curiós, ja que narra al seu llibre la "Descripció del viatge" que mitjançant la catena (escandall) sabien que, navegant pel Pacífic, avançaven de 60 a 70 llegües per dia.

El viatge a les Filipines es va poder repetir gràcies al pilot d'altura Francesc Albó de Rosas que va portar la navegació des del principi fins al final enregistrant-ho tot a l'anomenat "Derrotero de Albo" transcrit per Navarrete a la seva obra. Ho va fer amb una precisió sorprenent segons Andrè Rosfelder capità de submarins francès que va repetir el viatge fil per randa amb el derroter d'Albo a la mà i es va meravellar de quan acurades eren les dades registrades per Albó.

Fins l'edat mitjana a Rosas se la coneixia com Rodas

La ciutat de Roses està situada a l'extrem nord del port natural de la badia de Roses, al sud del cap de Creus, en un turó entre dues vies fluvials, Tot i que està documentat que fins l'edat mitjana se la coneixia com Rodas, d'ací el nom del monestir de Sant Pere de Rodas, no hi ha homogeneïtat per datar l'origen de la ciutat, però el que es coneix de manera fefaent és el caràcter comercial de la ciutat vella atès que estratègicament, està millor situada que Emporion ja que està millor protegida del vent i de la mala mar.

El seu caràcter massaliota es fa evident per les seves rutes comercials i les seves connexions amb Massalia. Diferents historiadors afirmen l'origen rodi d'aquestes colònies i la seva connexió amb els massalotes, ergo amb Emporion. Primer Pseudo Scimnus, que diu que Rhode fou originàriament una colònia de Massalia.:

«Després, vora el mar, de dalt a baix hi ha els lígurs i les ciutats gregues que van fundar els focis de Massalia. La primera va ser Emporion, i la segona va ser Rhode; aquesta va ser fundada pels Rodis, que abans eren propietaris de molts vaixells.» (Ps. Scym., vv. 201-206).

També Estrabó que diu que la ciutat va ser posteriorment colonitzada pels Massalotes:

«Aquí també hi ha Rhodos, una petita fàbrica dels emporitans ("polichnion"), però fundada segons alguns pels Rodis. Artemis d'Efes és venerada aquí com a Emporion, per les raons que es diran quan es parli de Massalia.» (Str., III, 4,8).

Segons fonts documentades la ciutat va ser fundada pels Rodis abans dels primers Jocs Olímpics, és a dir, abans del 776 aC, per tant seria la fundació del segle VIII aC. durant el domini de l'anomenada thalasocràcia dels habitants de

l'illa de Rhodes. Malgrat les fonts literàries, no s'han pogut trobar fonaments de ciutats del segle VIII aC, en no haver trobat restes arqueològiques que confirmin aquesta data. Tanmateix, l'historiador Lenormant assegura que va ser fundada pels Rodis quan van ser expulsats de Sicília l'any 578 aC, per tant, si és coherent amb les restes arqueològiques, la fundació seria del segle VI aC.

Ciutat hel·lènica del Castell de Roses

La ubicació d'aquesta antiga ciutat hel·lènica és relativament moderna, no es va descobrir fins als anys seixanta, ja que està situada sota la Ciutadella de Rosas. Hi ha poques restes d'edificis, ja que les ciutats medievals i modernes posteriors van anar destruint les restes que quedaven de les ciutats gregues.

El fet d'haver trobat el jaciment és molt important per a tots els historiadors catalans que al llarg dels anys l'han intentat descobrir. La importància d'aquest jaciment queda palesa en l'article que va escriure Maluquer de Motes, catedràtic d'arqueologia de Barcelona,?? a la Revista de Girona: «La localització de la factoria grega de Rhode al recinte de la Ciutadella de Roses constitueix sens dubte l'esdeveniment arqueològic més important que s'ha realitzat a Catalunya en els darrers vint-i-cinc anys... Les excavacions empreses... en confirmar decididament la ubicació de Rhode obren un capítol inèdit de la història de la nostra terra»